

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Gegužės 24 Vilniaus universiteto kieme prie K. Donelaičio paminklo pradėtas dvidešimtis „Poezijos pavasaris“, turįs jau pastovias tradicijas ir įprastinius sovietinius šablonus. Šiais metais ši literatūros šventė buvo mėginta sujungti su sovietinės karo pergalės sukaktimi. Šis politinis atspalvis tik sumenkino literatūrinį šventės įspūdį, sakydama, kad ir tokiais propagandiniiais nukrypimais, kurie buvo pasakyti Marijampolės kapinėse prie V. Kapsuko kapo. Šventės pradžioje Vilniuje prie S. Nėries paminklo padėta gėlių. Čia paskelbtas ir 1984 metų „Poezijos pavasario“ laureatas. Juo už 1983 m. išleistą eilėraščių rinkinį „Nusigręžusi žvaigždė“ tapo žinomas poetas Albinas Bernotas. Po tos šventės įžangos rašytojai pasklido po Vilniaus fabrikus ir įmones skaityti savo kūrinį. Kitą dieną Palemonė prie S. Nėries memorialinio muziejaus laureatas A. Bernotas įžiebė aukuro ugnį. Buvusiam Karo mu-

zėjaus sodelyje, kur Nežinomo Kareivio kape yra šventagiškai palaidota S. Nėris, vyko politinių iškilnių tęsinys. Jose dalyvavo Lietuvos komunistų partijos atstovai ir kvietiniai svečiai iš Rusijos, Gudijos, Ukrainos, Latvijos, Estijos, Gruzijos, Baškirijos, Moldavijos. Atskiromis grupėmis rašytojai savo kūrinį skaitė išvyko į Panevėžį, Radviliškio, Marijampolės (Kapsuko), Trakų rajonus. Baigiamasis šventės vakaras įvyko Vilniuje, Paveikslų galerijoje. Vilkaviškio rajono S. Nėries kolchozo tradicinė premija teko poetams P. Keidošiui ir V. Giedrai. Už vertimus iš rusų kalbos premijas gavo V. Palčinskaitė ir J. Kobrinas. Geriausia skaitove pripažinta aktorė J. Valančienė. Debiutantė premiją gavo Vilniaus universiteto studentė E. Karnauskaitė.

— Ir tradicinis kanklių festivalis „Skamba, skamba kankliai“, pavasarį vyks Vilniaus senamiesčio kiemuose, šiemet buvo pajungtas sovietinės pergalės garbinimui, tariamajam Vilniaus išvadavimui. Spaudoje rašoma, kad kanklininkų tiek daug suvažiavo, jog netilpo erdviuose kiemuose, o reikėjo išeiti į miesto aikštes ir čia šokti ir dainuoti kartu su žiūrovais.

Pavergtoje Lietuvoje paminėta pirmosios lietuvių kalbos, lotynų kalba parašytos 1653 m. gramatikos autoriaus Danieliaus Kleino 375 metų gimimo sukaktis. Ta proga spaudoje aptarta ne tik gramatikos didelė reikš-

mė, bet ir kiti jo rašto darbai.

— Iš „Vagos“ leidyklos vyr. redaktoriaus pavaduotojo Vytauto Visockio duoto spaudai pasikalbėjimo sužinome, kad „Vagos“ leidykla yra suplanavusi atlikti didelį ir labai gerą darbą — leisti Pasaulinės literatūros biblioteką. Bibliotekos knygų serijoje bus senovės graikų klasikai Homeras, Aischilas, Sofoklas, Aristofanas, Aizopas, romėnų Vergilijus, Ovidijus, Horacijus, Katulas, Plautas ir kiti. Būsią čia ir senosios indų, persų ir žydų poezijos. Renesansui atstovausią Dantė, Bokačio. Ateisianti eilė ir Rousseau, Balzakui, Stendaliui, Servantesui, Dikensui, Šekspyrui, Šileriui, Goetei. Toliau V. Visockis paskelbė ilgą sąrašą dabarties žymiųjų Amerikos ir Vak. Europos rašytojų. Jeigu tą užmojų leidykla ištesės, jei niekas jai neištars lemtingo veto, tai bus atliktas didelis lietuviškos kultūros darbas. Ta proga suminimi ir žymieji gyvi ir jau mirę vertėjai: V. Mykolaitis Putinas, A. Venclova, Just. Marcinkevičius, A. Churginas, V. Petrauskas ir keletas mažiau ži-

nomų. Vertimų meniniu lygiu Lietuvoje labai rūpinamasi.

— Į dailės kūrinių parodą Tūnise buvo nuvežta 90 lietuvių dailininkų kūrinių. Ir tai parodai buvo pristamas sovietinės pergalės atspalvis.

— Vilniaus operos ir baletoteatre suorganizuotas Vilniaus, Rygos ir Talino „išvadavimo“ minėjimas. Minėjimas buvo atvežti geriausi Estijos, Latvijos ir Lietuvos solistai. Taip ir dainos menas subjaurinamas tos visur kišamos sovietinės politikos.

— Šį pavasarį iš spaudos išėjo „muzikos metraščių“ ketvirtoji knyga. Joje apžvelgiama kelerių metų naujai sukurti muzikos kūriniai, taip pat plačiai kalbama apie muzikos kūrinių atlikėjus — dainininkus, muzikantus, dainų ansamblius. Metraštyje rašo žymieji Lietuvos muzikologai: J. Gaudrimas, B. Zubrickas, R. Gaidamavičiūtė, I. Tamulytė. Recenzuojama muzikinė literatūra. Metrašties papuoštas naujų kūrinių gaidomis ir atlikėjų nuotraukomis.

Pr.N.

VERTINTOS LIETUVIO PASTANGOS

Dr. Alfonsas Stankaitis, federalinės maisto sveikatingumo priežiūros N. Anglijos srities administratorius, apdovanotas Žemės ūkio ministerijos „Superior Service“ žymeniu, įvertinant jo veiksmingą pareigų vykdymą 1983 metais. Žymuo įteiktas birželio 12 Washingtono Ž. ū. departamento įstaigoje.

Departamento įvertinime nu-

rodyta, kad pernai rudenį, per tris mėnesius, dr. Stankaitis ištyrė ir pertvarkė Vermonto valstijos maisto sveikatingumo tarnybą, pakeldamas jos tarnautojų veiksmingumą ir sugrąžindamas jai visuomenės pasitikėjimą. Jo rekomendacijas noriai priėmė ir įvykdė Vermonto valstijos žemės ūkio komisijonierius.

Atlikdamas jam patikėtą uždavinį, dr. Stankaitis tuo pat metu reikšmingai vadovavo ir jam pavestai Naujosios Anglijos srities federalinei maisto sveikatingumo tarnybai, — taip pažymėta jo darbo įvertinime.

Dr. Alfonsas Stankaitis, gyvendamas Hartforde, šauniai reiškiasi ir lietuvių visuomeniniame gyvenime. Dažnai kviečiamas svarbesnių renginių kalbėtoju ar programų vadovu. Kelinti metai vadovauja ALKOS direktoriui. Sekmadeniais jis yra mėgiamas lietuviškų mišrių skaitytojas. Pastaruoju laiku jam teko sulėtinti savo darbo ir veiklos apimtį dėl prieš keturis mėnesius ištikusio stipraus širdies priepuolio. Šeimos ir artimųjų džiaugsmui, acū Dievui, dr. Stankaičio sveikata stiprėja. (sv).

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Dirbau, kiek galėjau, stengiausi gerai atlikti kunigo pareigas. 1969 m. atėmė kunigo pažymėjimą, daug kas galvojo, kad tuo man pakenks, bet priešingai — viskas išėjo tik į gerą. Paskutiniu metu vėl stipriai pablogėjo sveikata... ir gegužės 6 d. mane areštavo...

Vieną kartą besikalbant su tarybinu pareigūnu, paklausiau: kaip tu žiūri į mane savo akimis. Jis atsakė: „Je neužpyksi, pasakysiu. Žiūriu, kaip į labai gabų avantiūristą, kuriam labai ilgai viskas gerai sekėsi“.

Ne, aš ne avantiūristas, aš esu Kristaus mokinys, kunigas. Mylėjau Dievą, žmones: senus ir mažus, jaunimą, dėl jo paaukojau visą savo gyvenimą, o jei reikės — vėliau paaukosiu ir gyvybę. Dirbau visur, kur Dievas mane siuntė, o dabar Jis mane siunčia ten, kur esu labiausiai reikalingas.

Ir šiandien Jis mane tik perkelia iš vienos vietos į kitą. Visus gyvenimo kryžius stengiausi iš Dievo rankų priimti, tad ir ši kryžių imu, apkabinu ir bučiuoju. Garbė Jėzui Kristui ir Marijai! (Paskutinis žodis atpasakotas).

Gruodžio 2 d. 3 val. popiet buvo perskaitytas nuosprendis, pagal kurį kun. S. Tamkevičius nuteistas 6 m. griežto režimo lagerio ir 4 m. tremties.

VALDAŠ C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujaj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžlūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIOJ VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat „Music of Lithuania“, sekmadi., 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WŠOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezyš, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privaziavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
 - LAIVAI (CRUISES)
 - TRAUKINIAI (AMTRAK)
 - AUTOBUSAI
 - NUOMOJAMOS MAŠINOS
 - VIEŠBUČIAI
 - ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
 - GRUPINĖS KĒLIONĖS
- Į LIETUVĄ

MOKĒTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Savaitės įvykiai

Argentina atmetė Tarptautinio monetarinio fondo sąlygas naujai paskolai gauti ir pasiūlė fondo vykdomajai tarybai savo planą senom skolom likviduoti ir naujai paskolai gauti.

P. Afrikos min. pirmininkui P. W. Botha susitikus su popiežium Jonu Paulium II, popiežius tuoj pat viešai pasmerkė P. Afrikos vykdomą apartheido politiką kaip priešingą krikščioniškiam principam ir žmogaus kilnumui.

Lenkijos policija Gdanske areštavo pogrindžio Solidarumo unijos vadą Bogden Lis, kuris iki tol slapstėsi nuo karo būklės įvedimo 1981.

Salvadoro Katalikų Bažnyčiai tarpininkaujant, buvo pasiekiama vyriausybės ir kairiųjų partizanų turimais belaisviais.

Respublikonų senatoriai Baker ir Percy, susirūpinę dėl įtampos tarp JAV ir Sov. S-gos, paragino prezidentą Reagan susitikti su Sov. S-gos prezidentu Černenka, bet prezidentas pastebėjo, kad toks susitikimas turįs būti iš anksto paruoštas ir turėti vilčių susitarti.

JAV senatas patvirtino kompromisinį sprendimą, pagal kurį gynybos departamentas negalės vykdyti prieš satelitus nukreiptų ginklų bandymų, nebent prezidentas pareikštų, kad jis stengiasi rodyti geros valios pradėti derybas su Sov. S-ga dėl prieš satelitus nukreiptų ginklų apribojimo.

Aukšč. teismas išaiškino, kad teismai negali įsakyti įstaigom ir įmonėm apsaugoti vėliau pasamdytų juodųjų tarnautojų darbus ir atleisti iš darbo anksčiau pasamdytus ir turinčius vyresniškumo teisę baltuosius tarnautojus.

Tautinių šokių susipažinimo vakaro rengimo komisija visus kviečia nuotaikingai praleisti šeštadienio vakarą, Cleveland Public Auditorium, 8 v.v. Susipažinimo vakare bilietai \$4.00 visiem, užsakomi telefonu pas N. Balčiūnienę (216) 486-0283 arba J. Salerno (216) 247-6764 iki 6-22-84. Susipažinimo vakaro rengimo komisija (iš k. į d.): Jūratė Salerno, dr. Viktoras Stankus, Nijolė Balčiūnienė — pirmininkė, Paulius Žiedonis, Jon Salerno, Ramūnas Balčiūnas, Daina Balašaitė.

vyklavietę „Saulainę“ (apie 1.5 val. nuo Toronto), kur bus susipažinimo vakaras.

Penktadienį, rugp. 17, dr. Juris Dreifelds iš Brock universiteto (St. Catharines, Ont.) skaitys paskaitą apie gamtos apsaugą Pabaltiečių kraštuose. Vėliau bus pabaltiečių kalbų pamokos, kurias praves patys stovyklautojai. Manoma, kad jaunimas, iš mokyk estiškus, latviškus ir lietuviškus svarbesnius „turistinius“ išsireiškimus, galės geriau bendradarbiauti. Kaip ir pereinamais metais, bus tautinių šokių pamokos ir jų pasirodymas kongreso užbaigtuvėse. Vakare prie lauko Juri Kork įdomiai pavaizduos Joninių tradicijas.

Šeštadienis, rugp. 18, dr. Linas Sidrys iš Chicagos kalbės apie pabaltiečių priauglio problemą. Jesse Flis, Kanados parlamento atstovas ir Helsinkio sutarties prižiūrėjimo komiteto pirmininkas, kalbės apie žmogaus teisių konferenciją, įvyksiančią 1985. Prof. Tonu Parning iš University of Maryland skaitys paskaitą: „Nordic Nuclear Free Zone.“ Bus dar simpoziumas, liečiąs sąžinės kalinius Sovietų Sąjungoje. Vakare pasirodys „Amber Lights“ teatro grupė. Po viso to vyks šokiai.

Sekmadienį, rugp. 19, po pamaldų įvyks kito kongreso ruošėjų rinkimai ir atsisveikinimas su stovyklautojais.

Registracija iš anksto prieš liepos 20 kainuos \$75 JAV dol., pavėlavusiems \$85 JAV dol., arba \$25 į dieną. Gyvenantiems JAV prašoma dėl registracijos ir tolimesnių informacijų (žemėlapių, ir tt.) kreiptis į Vidmantą Rukšį, 305 Arch St., Delran, NJ 08075, Telef. (609) 461-3482.

Kanados jaunimas yra prašomas kreiptis į Nijolę Vitaitę, 260 Scarlett Rd. No. 911, Toronto, Ont. M6N4X6.

Rengėjai tikisi sulaukti daug jaunimo, nes viduriniuose Vakaruose yra didžiausias susibūrimas pabaltiečių. Nežiūrint, kad pernai kongresas New Hampshire valstijoje įvyko toli nuo pabaltiečių kolonijų, visvien daug jaunimo suvažiavo.

Nedelskime, skubėkime registruotis!

Dr. Jonas V. Dunčias

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuoziora •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalba redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Clevelandas kviečia

Skaitėme spaudoje JAV LB krašto valdybos pirmininko dr. A. Butkaus kvietimą atvykti į septintą tautinių šokių šventę, kuri bus prie Clevelando. Tą patį girdėjome ir per lietuviškąsias radijo laidas. Kvietė visus lietuvius kuo geriausiai atvykti į šią šventę, nes viseni Clevelando lietuvių nepripildys didžiulio kolizijaus.

Prieš kokią dešimt ar dvyliką metų buvo mintis kilusi New Yorko lietuviams čia surengti dainų ar tautinių šokių šventę. Buvo sudarytas net komitetas, buvo ir spaudoje pasiskelbta. Apie tai buvo kalbėta Lietuvių Vargonininkų ir Muzikų Sąjungos suvažiavime. Kalbėta karštai, kad reikia drąsos ir didesnio mosto. Bet realybė buvo visai kitokia. Tas sudarytas komitetas pradėjo ieškoti tinkamų salių ir čia tuoj spaudėsi su dideliais sunkumais. Viskas per brangu. Reikia nepaprastai daug žmonių, kad pripildytum tokį Madison Square Garden salę. Kokios didelės išlaidos ir kokia rizika, nes ir čia iš vietinių lietuvių nepripildyti nei Madison Square Garden salės, nei kito kolizijaus. Gali taip atsitikti, kad dėl įvairių kliūčių atvažiuos tik keli tūkstančiai. Ir tai juk daug, o salė nebus pilna. Bus nuostoliai. Taip New Yorke greit atsakytą tos minties čia surengti ar dainų šventę, ar tautinių šokių šventę. Tai gali padaryti Chicago. Net ir blogiausiu atveju vieni Chicago lietuvių lengvai gali pripildyti savo didžiulį salę.

Išrinktas JAV LB krašto valdybos pirmininkas iš Clevelando, panorą surengti ir didžiulį lietuvišką manifestaciją tenai.

Clevelandas tikrai yra šviesi ir veikli lietuvių kolonija. Turi puikius chorų, tautinių šokių puikų Grandinėlių ansamblių, gyvai veikia visokios organizacijos. Nuo seno Clevelandas

aktyviai reikiškesi ir Lietuvių Bendruomenėje. Clevelandas turi veržlumą, kultūrinę dinamiką, moka organizuoti, moka dirbti.

Ir gerai, kad surizikavo ir rengia tautinių šokių šventę naujoje vietoje. Ir tos šventės dalyviams ir žiūrovams bus malonu pamatyti anas apylinkes, Clevelandą, pasisvečiuoti pas vaivšingus lietuvius.

Nuo seno visi didieji žygiai yra atliekami visų parama. Kai visų pajėgos sutelkiamos, tada galima toli nueiti ir daug padaryti. Drauge tai parodo ir tautinį sąmoningumą ir tautinį drausmingumą.

Šiuo atveju į Clevelandą turi suvažiuoti daugiau žmonių nei į Chicago, juk Clevelandas yra veikiausių kolonijų centre. Ir New Yorkui, ir Philadelphiai, ir kitiems šio pakraščio miestams Clevelandas yra arčiau, nei Chicago ar Torontas. Chicago viena gali šiuo atveju būti nerangi, nes juk ji įprato, kad ten vyktų didieji susibūrimai. Bet tegu padarė ir Chicago, kuriai mažiausiai tenka judėti, keliauti į kitus miestus.

Kai važiuos tautinių šokių grupės, daug kas palydės jaunimą. Keliaudami paraginkime ir kitus, jei galima, pasikvieskime į savo mašinas. Ypač raginkime ir kvieskime jaunimą, kuris jau nebešoka tautinių šokių. Jam bus malonus praeities prisiminimas. Susitiks ten ir savo draugus, suras naujų pažinčių.

Clevelandas kviečia ir laukia, kad ten suplauktų kuo daugiau žmonių. Mes jau ekonomiškai tiek esame pajėgūs, kad galime pasikelti tokion kelionėn, sustoti ir geruose viešbučiuose, pasisvečiuoti pas lietuvius, aplankyti istorines vietas.

Svarbiausia — savo dalyvavimu parodysime visiem, kad mes mokame susitelkti į didelius renginius, kad mes visi remiame mūsų jaunimo pastangas ir jų pasirodymus.

(Tąsa iš praeito numerio)

Jaltos susitarimų anullavimas

Gegužės 12, šeštadienį, svarybos vyko Kultūros Židinyje, Brooklyne. Jas, vadovaujant J. Urbonui, pradėjo Algimantas Gureckas, geras tarptautinių įvykių žinovas. Jis pareiškė, kad prieš porą metų Amerikos lenkai išvystė stiprią akciją JAV Senate ir Atstovų rūmuose, prašydami, kad būtų atšaukti Roosevelt, Churchillio, Stalino 1945 Jaltoje padaryti susitarimai. Tuo reikalu minėtose institucijose jau yra įnešti rezoliucijų projektai.

Lenkų užmačias, anot kalbėtojo, stipriai remia daugelis Vidurio ir Rytų Europos tautų išievių, įskaitant gana didelį skaičių ir lietuvių. Gurecko manymu, taip yra todėl, kad plačiai yra paplitęs Jaltos mitas. Įvairių pavergtų tautų žmonės galvoja, kad trijų didžiųjų konferencijų Vidurio ir Rytų Europa buvo išduota sovietams, kad ten pasidalinta įtakos sferomis. Gi lietuvių dar prideda, kad jų kraštas Jaltoje buvo parduotas sovietams. Pagal kalbėtojo aiškinimą, taip įvyko todėl, kad daugelis žmonių nėra susipažinę su ilgu Jaltos susitarimų tekstu. (Jis, į lietuvių kalbą išverstas dr. Broniaus Nemicko, 1983 buvo atspausdintas "Naujosios Vilties" 16-tame nr.).

Anot Gurecko, ten nėra nė žodžio apie minėtų kraštų atidavimą sovietams, ar kokias įtakos zonas. O tik pabrėžiama, kad, karui pasibaigus, visos ryt-

NAUJŲ VEIKLOS GAIRIŲ IEŠKANT
Politinių studijų savaitgalis New Yorke

BRONIUS VAŠKAITIS

susitarimus pasirašiusios valstybės vieningai padės išlaisvintuose kraštuose praversti laisvus rinkimus, leis žmonėms pasirinkti tokią valdymosi formą, kokios jie norės. Kitais žodžiais tariant, bus atkurta laisvos, nepriklausomos valstybės. (Kaip praeitis rodo, sovietai šį punktą tuoj sulaužė, o kiti didieji nepareiškė jokio protesto).

Nemažai vietos susitarimuose skiriama Vokietijos okupacijai, reparacijoms, Atlanto Chartos principams ir kitiems reikalams. Jaltos konferencijoje, remiantis 1919 m. pravesta Curzono linija, Vilniaus kraštas, Vakarinės Gudijos, Vakarinės Ukrainos žemės buvo paliktos už Lenkijos ribų. Už tai netrukus Potsdamo konferencijoje lenkai gavo rytines Vokietijos žemes su Dancigo koridoriu.

Atrodo, kad viskas tvarkoj. Kyla klausimas, kodėl po tiek daug metų lenkam kilo noras anuliuoti Jaltos susitarimus? Gureckas duoda tokį atsakymą: eventualaus sovietų imperijos subyrėjimo atveju lenkai norės pasilaikyti ne tik jiem duotas vokiečių žemes, bet ir susigrąžinti prarastąsias po II-ojo pasaulinio karo, įskaitant ir Vilnių. Tada Lenkija Europoje pasidarytų didžiulė galybė. Pagal Gurecką, tai ir yra svarbiau-

sios priežastys, kodėl lenkai nori panaikinti Jaltos susitarimus.

Gureckas priminė, kad prieš susitarimų anuliuojimą jau 1983 Chicagoje pasisakė Pasaulio lietuvių seimas. Kalbėtojas reišė viltį, kad ir kiti mūsų veiksniai šiuo reikalu pareiškė panašią nuomonę. "Pastangas prieš tų susitarimų panaikinimą mūsų visuomenė turėtų tinkamai paremti, nes ginti Lietuvos teises į Vilnių yra visų mūsų pareiga", pabrėžė Gureckas. Lietuvių pasisakymą prieš susitarimų panaikinimą remia ir ukrainiečiai.

Lietuvos likimas, pagal Gurecką, buvo nuspręstas 1943 m. Teherano konferencijoje, kada Rooseveltas užtikrino Staliną, jog jis dėl Pabaltijo kraštų nekariaus. Betgi, kai vėliau Stalinas pareikalavo, kad JT būtų atstovaujama Ukrainai, Gudijai ir Lietuvai atskira delegacija, anglai ir amerikiečiai dėl Lietuvos pasipriešino, nes jie Lietuvą laiko neteisėtai okupuota.

Ivans Berzins kalba apie OSİ veiklą

Po priešpiečių pertraukos, kanadietėi Joanai Kuraitei-Lasienėi supažindinus, jaunas latvių kilmės advokatas Berzins, kuris pernai, padedant Rasai Razgaitienei, Daivai Kezienei, kun. Kazimieriui Pugevičiui, Gintei Damuštei (visiem jis nuoširdžiai padėjo), sėkmingai apgynė OSİ apkaltintą Juo-

žą Kungį, padarė gana plačią tariamų nacių kolaborantų medžioklės JAV apžvalgą.

1971 spaudoje buvo sukeltas didelis triukšmas apie besislaps-tančius nacius Amerikoje. Jis zenitinį takšką pasiekė 1973 įsijungus Jashua Alberg, Elizabeth Holzman, Henry Kissinger ir kitiems. 1979, Teisingumo departamento vyriausiam prokuroriui įsakius, prie kriminalinio skyriaus buvo įsteigta OSİ. Ši įstaiga, pasak Berzins, yra keistas padaras JAV valdžios sistemoje. Pagal įstatymą visomis deportacijomis turi rūpintis Imigracijos-natūralizacijos įstaiga. Be to, pagal potvarkius visos to pobūdžio bylos turi būti sprendžiamos vietovėse, kur gyvena teisišiamasis, o ne federalinių teisėjų. Kadangi OSİ priklauso Teisingumo departamento kriminaliniam skyriui, tai ir jos keliamos bylos turėtų būti sprendžiamos ne civiliniuose teismuose, o kriminaliniuose. OSİ mum nuolat meluoja, kad tos bylos yra civilinės, pabrėžė paskaitininkas.

Specialių investigacijų įstai-gos metinis biudžetas siekia beveik 3 mil. dolerių. Jos štabe dirba apie 50 žmonių. Tai advokatai, istorikai, kurie knisais po archyvus, žinių rinkėjai, kurie skambina ir asmeniškai lankosi po namus, norėdami galimai daugiau žinių surinkti apie įtariamuosius, ir kiti.

Anot kalbėtojo, tai tik didžiulio ledyno pats paviršius. Už OSİ pečių stovi JAV valdžios potencialas, kaip Berzins išsireiškė, "Entire might of U.S. government", įskaitant CIA, FBI, valdžios archyvus. Be valdžios agentūrų, ji nemokamas paslaugas gauna iš įvairių organizacijų, suinteresuotų nacių medžiokle, iš Vak. Vokietijos, Izraelio archyvų. Betgi didžiausias informacijų šaltinis yra KGB, geriausias OSİ draugas. Jei už suminėtą pagalbą reikėtų apmokėti, OSİ biudžetas siektų multimilijonines sumas. Kalbėtojo nuomone, būtų geriau, jei tie pinigai būtų suteikti Salvadorui, kur vedama kieta kova prieš komunizmo įsigalėjimą.

Kokia gi ateitis? Berzins, labai išgyręs savo gerą draugą advokatą Povilą Žumbakį už jo drasą ir ryžtą ruošiant labai svarbų dokumentinį leidinį, atskleidžiantį KGB melus, pareiškė, kad ateitis yra gana niūri.

(nukelta į 4 psl.)

Iš politinių studijų savaitgalio New Yorke. Kalba dr. Z. Rurarz, buvęs Lenkijos ambasadorius Japonijoje, toliau į dešinę — inž. Algimantas Gečys, PLB valdybos vice-pirmininkas visuomeniniam reikalams, Charles M. Lichenstein, buvęs JAV ambasadorius prie Jungtinių Tautų. Nuotr. V. Maželio

AUŠRA NAUJOS
GADYNĖS TEKAAUŠROS 100 METŲ
SUKAKČIAI PRISIMINTI

PAULIUS JURKUS

30.—

Dr. Jonas Basanavičius 1927 vasario 5 dirbo Lietuvių Mokslo Draugijos bibliotekoje ir buvo užsilipęs ant kėdės. Neatsargiai pajudėjęs, jis nukrito nuo kėdės ir susimušė šoną. Pradžioje gulėjo namuose. Po dviejų dienų jis atsigulė lietuvių poliklinikoje. Ten dar gavo plaučių uždegimą. Vasario 16 gydytojai pranešė, kad nėra vilties jam pasitaisyti.

Atlikęs išpažintį, dr. Jonas Basanavičius mirė 1927 vasario 16, trečiadienį, 4:50 val. popiet. Mirė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 9 metų sukaktuvių dieną.

Tautos gedulas

Zinia tuoj pasklido visur, kad mirė lietuvių tautos patriarchas dr. Jonas Basanavičius, didysis tautos žadintojas ir aušrininkas. Nepriklausoma Lietuva tada paskelbė 5 dienų gedulą.

Lietuvių Mokslo Draugijos valdybos nutarimu laidotuvės buvo paskirtos vasario 21, pirmadienį. Ji taip pat kreipėsi į Vilniaus arkivyskupą R. Jalbrzykowskį, kad leistų palaidoti dr. J. Basanavičių iš katedros. Arkivyskupas su lietuvių prašymu sutiko ir pažadėjo pats atlaikyti gedulingas pamaldas.

Laidotuvių rengėjai norėjo, kad tos laidotuvės būtų kuo iškilmingesnės, įspūdingesnės, kad tai būtų ir lietuvių tautos manifestacija. Jie paprašė, kad atvyktų iš nepriklausomos Lietuvos delegacija. Nepriklausomoje Lietuvoje buvo kreiptasi į Prancūzijos atstovą, kad tas tarpininkautų pas Lenkijos vyriausybę ir gautų leidimą delegacijai nuvykti į Vilnių. Lenkai tokį leidimą davė.

Delegacija iš Lietuvos

Iš Lietuvos į laidotuves atvy-

ko Lietuvos universiteto rektorius prof. M. Biržiška, universiteto matematikos gamtos fakulteto dekanas prof. Z. Žemaitis, universiteto docentas kan. J. Tumas, Kauno miesto burmistras J. Vileišis, "Ryto" redaktorius E. Turauskas, "Lietuvos" redaktorius dr. Jokantas, seimo atstovas inž. St. Kairys, Lietuvos universiteto studentų atstovybės pirmininkas Čiuburas, Lietuvos operos artistai Grigaitienė ir Sodeika ir velionio giminių Sereikienė-Basanavičiūtė.

Į Vilniaus geležinkelio stotį jie atvyko vasario 20, sekmadienio vakare. Iš ten tuoj nuvyko į polikliniką, kur buvo pašarvotas dr. Jonas Basanavičius. Prie karsto stovėjo Vilniaus lietuvių skautų garbės sargyba. Lietuvos atstovai atėjo nusilenkti paskutinį kartą lietuvių tautos patriarchui.

Karstą uždarė 6 v.v. Tuoj per visą miestą išsitęsė gedulinga procesija į Vilniaus katedrą.

Pamaldos katedroje

Gedulingos pamaldos Vilniaus katedroje buvo vasario 21, 9:30 v. ryto. Pamaldas atlaikė minėtas Vilniaus vyskupas R. Jalbrzykowskis. Pamokslą pasakė kun. prof. Kraujelis.

Iškilmingose pamaldose dalyvavo ne tik nepriklausomos Lietuvos atstovai, bet ir kitų tautų atstovai, gudų, žydų atstovai, lenkų demokratų, kurių

tarpe buvo ir senatorių, advokatų, vienas generalas, vietinių lenkų atstovai. Buvo atvykę Varšuvos ir Daugpilio lietuvių delegacijos. Savo atstovą atsiuntė ir Lenkijos vyriausybė.

Kalbos kapinėse ir akademija

Pamaldom pasibaigus, karstą nešė nepriklausomos Lietuvos atstovai. Eisena traukė į Rasų kapines. Buvo nešami 64 vainikai. Jie buvo ne tik nuo lietuvių organizacijų, bet ir nuo gudų, lenkų draugijų bei organizacijų. Kapinėse prie karsto buvo pasakyta daug kalbų. Kalbėjo laikinojo Vilniaus lietuvių komiteto pirmininkas dr. D. Alseika, prof. M. Biržiška, J. Vileišis, poetas Ksaveras Vanagėlis paskaitė eiles, kalbėjo Lenkijos senatorius, studentas Čiuburas, gudų ir lenkų atstovai. Kalbas dar pasakė dr. Jokantas, Pr. Žizmaras, kun. K. Čibiras, R. Mackevičius. Visas kalbas apvainikavo savo jautriu atsisveikinimu su velioniu kan. J. Tumas-Vaižgantas.

Tą patį vakarą Apolo salėje buvo surengta iškilminga akademija velioniu pagerbti. Šioje akademijoje kan. J. Tumas plačiai apibūdino Basanavičiaus vaidmenį lietuvių tautos atgimimo istorijoje, pabrėždamas, kad velionis visą savo gyvenimą moko išlaikyti didybę. Prof. A. Janulaitis kalbėjo apie Lietuvių Mokslo Draugijos reikšmę kultūrai. Lenkiškai kalbėjo net

trys. Ir tie velioniu pareiškė didelę pagarbą.

Basanavičiaus mirties proga buvo atsiųsta daugybė užuojautų. Jos buvo nuo įvairiausių lietuvių draugijų įvairiuose kraštuose daug užuojautų buvo iš Amerikos lietuvių draugijų. Užuojautas atsiuntė ir lenkų įvairios draugijos, jų valdžios atstovai, universitetai, mokslo draugijos.

Ant kapo buvo sudėta daugybė vainikų. Sudėjo juos lietuvių, gudai ir lenkai, pareiškdami pagarbą tam tauriam kovotojui už lietuvių teises.

Vėliau ant jo kapo pastatė paminklą. Žemai prie pedestalo iškalė garsiuosius Basanavičiaus žodžius, paimtus iš jo įžangos Aušroje:

"Kaip auszrai ausztant nyksta ant žemes nakties tamsybe, o kad taipjau praszvistu ir Lietuvos dwase."

Basanavičiaus įvertinimas

Kalbėdami apie Aušrą, jos įtaką ir aušrininkus, padarėme gana plačią dr. Jono Basanavičiaus gyvenimo apžvalgą. Ir kodėl gi tai padarėme? Atsakymas visai paprastas — Basanavičius savo asmeniu labiausiai išreiškė visus Aušros idealus, yra svarbiausias tautinio atgimimo asmuo, skyręs visą gyvenimą Lietuvai. Jis yra daugel lietuviškų sričių pradininkas, Lietuvos švietėjas, kultūrintojas ir tautos vadas.

(Bus daugiau)

NEW HAVENO LIETUVIAI TARPTAUTINIO STUDENTŲ CENTRO MUGĖJE

Ne taip seniai atrodė, kad New Haveno lietuvių kolonijos nykimo nebus galima sustabdyti. Kadaisė žydėjusi kolonija, turėjusi savo šeštadieninę mokyklą, didelę tautinių šokių grupę, gausią Šv. Kazimiero parapiją bei eilę gajų senųjų ir naujųjų ateivių organizacijų, nuo 1970 pradžios ėmė regimai nykti.

Daugelis vyresnės kartos žmonių išmirė, dalis išsikėlė saulėlydžio praleisti į šiltus kraštus, išsimokslinusi jaunimą svetur paviliodavo darbai. Atvykę studijom į Yale Universitetą, lietuviai jaunuoliai retas kuris duodavosi įtraukiamas į vietos lietuvių gyvenimą: jų lietuviškos šaknys ir draugystės buvo ten, kur jie užaugo. Be to, universiteto griežti reikalavimai mažai palieka laiko studentų asmeniškam gyvenimui.

Pasilikusi nedidelė grupė lietuvių atkakliai dirbo, kiek tik galėjo, susispietę į Lietuvių Bendruomenę, Amerikos Lietuvių Moterų Katalikių Sąjungą ir Lietuvių Moterų Federaciją New Haveno Klubą. Tik tų rankų visiem darbam atrodė tikrai per mažai. Ypač čia trūko jaunimo grupės. Jų buvo likę vos keli, ištikimai talkiną vyresniesiems.

Netikėtai reikalai pasuko geron pusėn. Prieš 6 metus į Šv. Kazimiero parapiją atkeltas klebonas Albertas Karalius atgavino mūsų kolonijoje vyčių organizaciją, kurion susibūrė anksesnės emigracijos lietuviai ir jų atžalos. Prie jų prisijungė ir naujieji ateiviai. Tos organizacijos darbas labai padėjo atsigausti Šv. Kazimiero parapijai.

Netikėtai geri vėjai atnešė darbam ir studijom kelis sviesius jaunus lietuvius, kurie įsijungė į mūsų kolonijos lietuvišką gyvenimą. Šiandien New Haveno vėl turime savo veteranų tautinių šokių grupę "Vėtra", kuriai vadovauja neseniai iš New Jersey atsikėlusį Rūta Mickūnienė.

Vėtros vadovė ir 5 šokėjos priklauso ir prie LMF New Haveno klubo. 21 metus šioje kolonijoje gyvavęs klubas, savo tikslu pasirinkęs lietuviškos kultūros puoselėjimą ir jos reprezentavimą šio, mokslo įstaigomis garsaus miesto gyventojam, ypač buvo reikalingas jaunimo, nes eilę metų joje dirbusias neres jau ėmė ženklinoti laiko ranka. Šalia kultūrinių renginių, kuriuos lanko gražus ratas Connecticute gyvenančių lietuvių, šis klubas yra surengęs 9 parodas amerikiečių visuomenei. Šešios jų vyko kasmetinėse Yale universiteto Ingall's sporto rūmuose vykstančiose International Student Center mugėse.

Šių metų mugė pareikalavo ypač daug darbo. Dėl grėšiančio Yale universiteto tarnautojų streiko iki paskutinių dienų nebuvo aišku, ar šioji mugė, numatyta data balandžio 7 ir 8, iš viso įvyks. Paskutinę savaitę reikėjo greito susiklausymo, įrengiant šiemet dvigubai didesnę lietuvių paviljoną negu ankstesnėse mugėse, bei sutelkiant apie Lietuvą daug informacinės medžiagos, kurią Klubas kasmet išdalina mugės lankytojams, daugiausia Yale universiteto žmonėms, kurių kasmet praeina apie 3,000.

Lietuviškam paviljone buvo išstatyti lietuviški audiniai, gintarai, knygos, plokštelės, Viktoro Liaukaus medžio drožiniai, Aldonos Saimininkienės šiaudiniai ir šiaudų kolažai, Mildos Liaukienės meniški margučiai. Viskas susilaukė daug dėmesio ir pasisekimo.

Paviljone naujiena šiais metais buvo dvi ankstesnės lietuvių emigrantų kartos atstovės — motina ir duktė, Ann ir Pat Kelly, kurios mugės lankytojus supažindino su kanklių muzika ir lietuvių liaudies dainomis.

Kaip ir anksčiau, lietuviai vadovavo parodos atidarymo eisenai, kur vyty ir lietuvišką vėliavą nešė Vaiva Vaišnytė ir LMF New Haveno pirmininkė Vaiva Vėbrautė-Gustienė, lydamos augančių lietuvių Kotrynos Lantuchaitės ir Marytės Venclovaitės, Vėtros šokių grupės ir LMF New Haveno klubo narių.

LAISVĖS OLIMPIADA PASIRUOŠIMO ĮKARŠTŲ

Laisvės Olimpiados — lietuvių, latvių, estų ir ukrainiečių protesto žaidynių — paruošiamieji darbai vyksta pilnu intensyvumu. Jau yra galutinai nustatytas bendras ir paskirų sporto šakų tvarkaraštis.

Mažojo kalibro ir medžioklinių šautuvų varžybos įvyks birželio 23, o pistoletų birželio 30 latvių šaudykloje "Berzaine", apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto.

Liepos 2 d. vakare, garsiojoje Ontario Place, Toronte vyks "Laisvės Olimpiados Festivalis", dalyvaujant politinėm įžymybėm.

Pačios pagrindinės žaidynės vyks liepos 4 - 7 Centennial Parko sportiniame komplekse, Toronto priemiestyje Etobicoke, Ont. Iškilmingas atidarymas ir dalyvių paradas bus liepos 5 d., 6 val. vak. Centennial stadione. Futbolo (soccer) ir ledo ritulio varžybos vyks liepos 4, 5, 6 ir 7, krepšinio — liepos 5, 6 ir 7, lengvosios atletikos ir lauko teniso — liepos 6 ir 7, tinklinio ir plaukymo — liepos 7.

Lietuvių dalyvavimui koordinuoti Toronte yra sudarytas Laisvės Olimpiados Lietuvių Komitetas iš 22 asmenų, kurio tikslas yra sutelkti lėšas, priimti ir apgyvendinti lietuvių sportininkus, parūpinti uniformas, atstovauti bei reprezentuoti lietuvius įvairiose olimpiados rengimo funkcijose. Šiam komitetui pirmininkauja ŠALFASS-gos atstovas Pranas Berneckas.

Šiam komitetui talkinti JAV-se yra sudarytas pagelbinis komitetas, susidedas iš ŠALFASS-gos ir L. B-nės atstovų iš įvairių vietovių su centru Clevelande, Ohio. Komitetui pirmininkauja Vladas Plečkaitis, Vid. Vakarų sporto apygardos vicepirmininkas.

Kaip jau buvo anksčiau skelbta, lietuvių reprezentacinių rinkinių sudarymu rūpinasi atitinkamų sporto šakų ŠALFASS-gos komitetai ar jų įgaliotiniai, o mūsų reprezentantų dalyvavimą olimpiadoje koordinuoja L.O. Lietuvių Komiteto nariai kiekvienai sporto šakai.

Vyrų krepšinio lietuvių rinktinė sudaryta bazuojantis Toronto PPSK Aušros komanda, papildant žaidėjais iš Detroito Kovo, Chicagos Lituanicos bei Neries ir Clevelando Žaibo. ŠALFASS Krepšinio K-to vadovas yra Kęstutis Ambutas iš Chicagos. Rinktinėi vadovauja torontietis K. Šapočkinas, treneris — R. Underys (Aušra).

ŠALFASS-gos Tinklinio K-to vadovo R. Babicko pavedimu, tinklinio vyrų rinktinę sudaryti pavesta V. Eikinui (Bostono Grandis), o moterų — Z. Žiupsnui (Chicagos Neris). Vyrų rinktinės pagrindu imama Bostono Grandis, o moterų — Chicagos kombinuota komanda. Abi rinktinės stipriai papildomos ir kitų klubų žaidėjais bei žaidėjomis. Dalyvavimą žaidynėse koordinuoja M. Leknickas (Aušra).

Ledo ritulio rinktinės pagrindą sudaro Toronto Ledo Ritulio Klubas, papildant keliais žaidėjais iš kitų klubų. Vadovas — Rimas Kuliavas.

Lietuvių grupė, pasipuošusi tautiniais drabužiais atrodė tikrai pasigėrėtina. Mugės tautinių programoje šauniai pasirodė Vėtros šokėjai su keturiais šokiais. Naujiena šių metų mugėje buvo įvairių kraštų tautinių drabužių paroda, kurioje buvo pademonstruoti keturių įvairių Lietuvos vietovių tautiniai drabužiai, palydėti plačiais paaškinimais.

Didžiausia mugės sensacija betgi buvo faktas, kad griežtu Vaivos Vėbrautės-Gustienės reikalavimu buvo nuimta Sovietų vėliava, kabojusi tarp kitų aiškiausioje vietoje — viršum tribūnos. Jury komisija šiais metais lietuviams pripažino pirmąją vietą dvejose kategorijose: kaip geriausiai pasirodžiusiai šioje mugėje grupei ir jos paviljonui už kultūrinį aspektą, reprezentuojant savo kraštą.

LMF New Haveno klubas nuoširdžiai dėkoja visiems talkinusiems, vykdant šį lietuvių pasirodymą Yale universiteto aplinkoje: kasmetinėm ištikimom mūsų talkininkėm Mildai Liaukienei, Aldonai Seimininkienei ir Vaivai Vaišnytei, Ann ir Pat Kelly, visiem Vėtros šokėjams už programos atlikimą ir talką teikiant informaciją ir dalinant propagandinę medžiagą mugės lankytojams. Didelis dėkui Antanui Leikui už jo pagalbą, kasmet sustatant ir išmontuojant lietuvių paviljoną.

Džiugu, kad International Center mugėse kasmet pavyksta supažindinti didelį skaičių kitataučių, ypač akademinio jaunimo, su Lietuvos kultūra ir jos dalia.

slnv

New Havene balandžio 7 įvyko Tarptautinio Studentų Centro mugė, kur buvo ir lietuvių paviljonas. Iš k. Rūta Jurkevičiūtė-Mickūnienė ir Diana Merkevičiūtė-Walzer.

"Vėtros" veteranų tautinės grupės šokėjai Tarptautinio Studentų Centro mugėje New Havene balandžio 7.

Futbolo (soccer) lietuviškas spalvas atstovaus Chicagos LFK Lituanica (Liths). Vadovas — Bruno Trapikas. Dalyvavimą žaidynėse koordinuoja Pranas Berneckas.

Lauko teniso rinktinę sudaro 2 vyrai ir 2 moterys. Sudarymu rūpinasi ŠALFASS L.T. vadovas A. Barkus (Chicaga). Dalyvavimą koordinuoja J. Žukas.

Lengv. atletikos rinktinę sudarė ŠALFASS L.A. K-tas, vadovas A. Bielskus. Dalyvavimo koordinatorių — A. Malinauskas (Aušra).

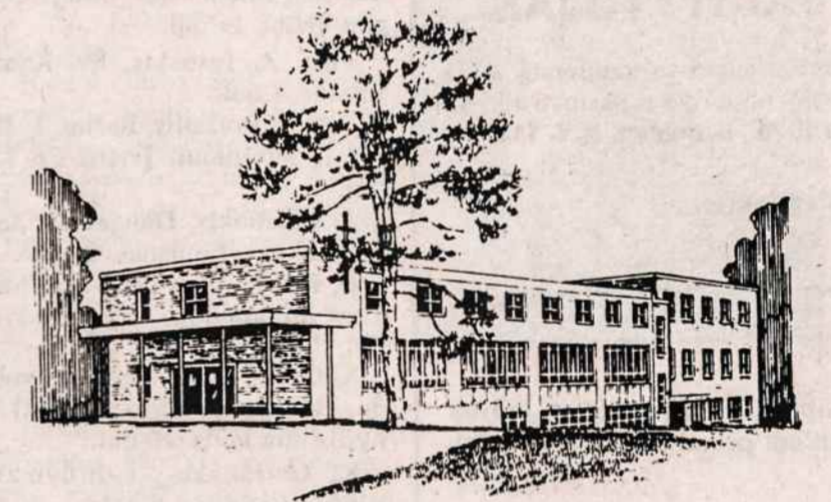
Plaukymo rinktinę sudaro ŠALFASS Plaukymo K-tas, vado-

vaujamas A. Grigaro iš Detroito. Dalyvavimą žaidynėse koordinuoja Stasys Kėkštas.

Saudymo rinktinę sudarė ir lietuvių dalyvavimą koordinuoja ŠALFASS Šaudymo K-to vadovas Balys Savickas.

ŠALFASS-gos centro valdyba

Lietuvių operos Chicagoj valdybą šiame sezone sudaro: pirm. Vytautas Radzius, vicepirmininkai Vaclovas Momkus, Eglė Rūkstelytė ir Jurgis Vidžiūnas, sekr. Valerija Žadeikienė, izd. Bronius Žukauskas, narė specialieim reikalam Evelyna Oželienė.

Lietuviai pranciškoniai kviečia jus praleisti atostogas Kennebunkport, Maine vasarvietėje.

SEZONAS PRASIDEDA BIRŽELIO 30 IR BAIGIASI RUGSEJO 3

Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje — prie pat Atlanto vandenyno. Yra jūros vandens baseinas, teniso aikštė, vėsinami kambariai, gražus parkas, rengiami kultūriniai vakarai. Buto ir maisto kainos žemesnės negu kitur.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ
METINIS

PIKNIKAS

Liepos 8 dieną, 1984

11:45 Iškilmingos Tėv. Roberto, O.F.M. primcijų mišios
Gieda Brocktono šv. Kazimiero parapijos choras.

12:45 Pietūs

4:30 Meninė programa:
Tautiniai šokiai. Vadovauja Ona Ivaškienė ir Gediminas Ivaška iš Bostono.
Brocktono choro koncertas.

Pranciškoniai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotaikoje praleisti dieną.

— VLIKAS remia periodiška: pasauliniu mastu vykdomas tautinių šokių šventes ir ragina visuomenę iš viso pasaulio gausiai dalyvauti įvyksiančioje VII-oje Tautinių Šokių Šventėje š.m. birželio 30 - liepos 1 Clevelande, Ohio.

— JAV komisija, besirūpinanti Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimais, dar kartą pasiūlė suteikti Nobelio taikos premiją keturiem sovietų kalinamiem sąžinės belaisviams, jų tarpe Viktorui Petkui. Kiti trys Nobelio taikos premijai siūlomi kandidatai yra ukrainietis Mykola Rudenko ir rusai Anatolijus Ščarenskis bei Juri Orlovas. Komisija pažymi, kad šie keturi kalinami sąžinės belaisviai buvo nuteisti sunkiomis kalėjimo bausmėmis vien už tai, kad gynė tarptautinių susitarimų garantuojamas pagrindines žmogaus teises bei laisves.

— Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių reitalis Clevelande įvyks birželio 24.

— Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai prieš 50 metų rugsėjo 12 Tautų Sąjungos būstinėj Ženevoj pasirašė Baltijos santarvės sutartį.

— Prof. dr. Jolita Kisieliūtė-Narutienė, kaip praneša "University of Illinois at Chicago" laikraštis balandžio laidoj, nuo ateinančio rugsėjo mėnesio dėstys Biznio administracijos fakultete marketing skyriuje Illinois universitete, Chicagoj. Pažymėta, kad ji yra gavusi daktaratą Northwestern universitete, kad 1982 gavo pirmąją premiją iš Amerikos Marketing sąjungos už savo disertaciją. Šiuo metu yra profesorė Michigano universitete Ann Arbor. Su vyru dr. Vytautu Naručiu ji gyvena Lisle, Ill.

— Venecuelos LB krašto valdyba paruošė 1983 m. žymiausiuose Venecuelos dienraščiuose paskelbtų straipsnių apie Lietuvą rinkinį. Tą 64 psl. rinkinį ofsetu atspausdino Vlikas, pridėdamas Venecuelos LB krašto valdybos įvadą. Rinkinį Elta išsiuntyns įtakingimam asmenim P. Amerikoj jų informacijai bei tolesniam pasinaudojimui.

— Dr. Antanui Kučui, buvusiam Scrantono universiteto profesoriui, daugelio istorinių knygų autoriui, dabar gyvenančiam Matulaičio namuose Putnam, Conn., buvo amputuota koja aukščiau kelio. Šiuo metu jis yra ligoninėje.

— Lituanistikos katedrai įsištiegiant šį rudenį Illinois universitete Chicagoje, norintiem studijuoti lituanistiką pats laikas registruotis. Galės siekti magistro ir doktorato laipsnių. Informacijai kreiptis: Slavic Department, University of Illinois at Chicago, Box 4348, Chicago, Ill. 60680. Tel. 996-4412.

— Martyno Jankaus šaulių kuopa, Brockton, Mass., įvertindama Darbininko pastangas, spaudai stiprinti atsuntė 25 dol. auką. Nuoširdus aciu.

— Stud. Algirdas J. Šilas vasaros darbam priimtas į Jungtinių Pabaltiečių komitetą Washingtono, kaip Amerikos Lietuvių Tarybos skirtas internas. A. Šilas Illinois universitete studijuoja politinius mokslus, sociologiją, yra gavęs administracijos magistrą, domisi visuomeniniu veikimu, bendradarbiauja lietuvių spaudoje.

LIEPOS 22 D., SEKMADIENI,
N. PR. MARIJOS SESERŲ
VIENUOLYNO SODYBOJE
PUTNAM, CONN.,

METINIS PIKNIKAS— LIETUVIŲ DIENA

11 val. mišios, pamokslas,
procesija

12 val. pietūs, pramogos

3 val. popiet — Neringos
mergaičių stovyklos programa

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti
Pasikvieskite ir savo draugus

1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

10-18 DIENŲ KELIONĖS, ĮSKAITANT 11 DIENŲ LIETUVOJE

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
 #710 B: Ilepso 10-27 \$1,999
 #814 B: rugpjūčio 14-31 \$1,999
 11 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 2 Leningrade, 2 Helsinky
 FINNAIR via JFK

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA
 #612 B: birželio 12-28 \$1,899
 #918 B: rugsėjo 18 - spalio 4 \$1,829
 6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
 LUFTHANSA via JFK & Boston

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA
 #520: gegužės 20 - birželio 1 \$1,699
 5 dienos Vilniuj, 5 Romoj, 2 Maskvoj
 ALITALIA via JFK

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA
 #612A: birželio 12-23 \$1,649
 #710: Ilepso 10-21 \$1,649
 #807: rugpjūčio 7-18 \$1,649
 #918A: rugsėjo 18 - 29 \$1,489
 6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
 LUFTHANSA via JFK & Boston
 OBERAMMERGAU IR MIUNCHENAS (penktų dienu
 ekstra kelionė) — \$439

12 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA
 #604: birželio 4-15 \$1,639
 #710A: Ilepso 10-21 \$1,639
 #814A: rugpjūčio 14-25 \$1,639
 #904: rugsėjo 4-15 \$1,639
 #101: spalio 1-12 \$1,289
 6 dienos Vilniuj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 1 Helsinky
 FINNAIR via JFK

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
 #917: rugsėjo 17 - 26 \$1,259
 6 dienos Vilniuj, 2 Helsinky
 FINNAIR via JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS

293 Auburn St.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969 - 1190

NAUJAUSIOS KNYGOS

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Irišti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.
 B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, irišta.. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Irišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

M. Krupavičius. Visuomeniniai klausimai. Irišta. 18 dol.

Vytė Nemunėlis. Mažųjų dienos. Poezija vaikam. 8 dol.

J. Matulaičio kelias į Vilniaus vyskupo sostą. 4 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinii straipsnių rinkinys, 12 dol.

A. Gailešis, Visai pasitinka. Novelės, 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Sese, budėk. Lietuvių skaučių seserija. Irišta. 20 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, irištąs. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, irištąs. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sukuriuose. Irišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

S. Yla, M. K. Čiurlionis kūrėjas ir žmogus. Irišta. 15 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

Br. Raila, Kitokios Lietuvos ilgesys. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Laisvės besiekiant. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos įnašas į antinacinę rezistenciją. Minkštais viršeliais 12 dol.

Dr. Wilhelm Storost-Vydūnas, Sieben Hundred Jahre Deutsch-Litauischer Beziehungen. Irišta. 14 dol.

Prof. Z. Ivinskis, Šv. Kazimieras. 4 dol.

Prof. J. Brazaitis, Raštai, I, II, III ir IV tomai. Irišti. Po 15 dol.

A. Musteikis, Dangaus ir žemės šaknis. Romanas. 10 dol.

R. K. Vidžiūnienė, Vieno vakaro melancholija. Novelės 7 dol.

A. Grauslys, Jieškau tavo veido. Religinii straipsnių rinkinys. Antra laida. 10 dol.

K. Ostrauskas, Gundymai. Kietais viršeliais. 8 dol.

Vysk. V. Brizgys, II Vatinano mintys ir lietuviai susirinkime. Kietais viršeliais. 6 dol.

A. Šapoka, Lietuvos istorija. Irišta. 17 dol.

S. Raštikis, Lietuvos likimo keliais. 18 dol.

A. Tyruolis, Vainikas, Kryžius, Lelija. Šv. Kazimiero grožinės literatūros antologija. 9 dol.

Prof. J. Eretas tarnyboj Lietuvai. Straipsnių rinkinys. 4 dol.

P. Gudelis, Joniškėlio partizanų atsiminimai. II dalis. 6 dol.

Vysk. V. Brizgys, Žmogus realiame gyvenime. 5 dol.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šlame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai siųskite jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

PAINŪS SUTARČIŲ ĮPAREIGOJIMAI

KLAUSIMAS

Būdamas "Darbininko" skaitytojas, visuomet su įdomumu skaitau Jūsų teisinius patarimus. Norėčiau gauti per "Darbininką" Jūsų patarimą šiuo klausimu:

Gyvename Connecticut valstijoje. Nesenai su vienu partneriu nusipirkome automobilių taisymo ir gazolino pardavimo stotį (body shop and filling station). Senas savininkas turėjo sudaręs sutartį su viena "alarm system" bendrove, kad išvengtų įsilaužimų. Ta sutartis buvo sudaryta 3 metams, bet jokie buvo parašyta, kad, pardavus biznį, galima panaikinti sutartį. Buvęs savininkas jiem, tai yra tai bendrovei, mokėjo kas mėnesį. Mes nutarėme sutarties neperimti ir, valdydami nupirktą biznį, jiem nieko nemokėjome. Po trijų mėnesių įvyko į mūsų

Publius Vergilius Maro, Georgikos, vertė A. Nyka-Niliūnas. Albumo formatas, irišta. 10 dol.

A. Grauslys, Jieškau Tavo veido, 10 dol.

Erlėnas, Girių sargai, apysakos. 3 dol.

V. Nemunėlis, Mažųjų dienos. 8 dol.

P. Razminas, Kražiai. Iliustruota, irišta. 12 dol.

O. Mikailaitė, Pumpučio pasauliukas, gausiai iliustruota. 3 dol.

A. Gustaitis, Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys. Vaikam. Iliustruota. 2 dol.

A. Gustaitis, Lietuva Europos nugalėtoja, su 80 iliustracijų krepšinio pergalėj. 2.50.

Gynybių Vilniaus sienų nūgriovimas, vertė M. Blynas. 3 dol.

Korp. Ramovė, V.D. Universiteto studentų atsargos karininkų atsiminimai. Red. J. Karka. Didesnio formato. 10 dol.

K. Gečys, Katalikiškoji Lietuva. Irišta. 5 dol.

J. Budrys, Kontražvalgyba Lietuvoj. 3 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Irišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Irišta. 23 dol.

Auszra — I tomas. Irištąs. 20 dol.

Auszra — II tomas. Irištąs. 20 dol.

J. Puzinas, Petras Avižonis. Irištąs. 10 dol.

J. Eretas, Št. Šalkauskio biografija. Irišta. 5 dol.

St. Yla, Jurgis Matulaitis. Biografija. 5 dol.

J. Kaributas, Kelionė aplink pasaulį. 4 dol.

Šv. Raštąs, Naujasis Testamentas. Irištąs. 6 dol.

V. Sruogienė, Lietuvos steigiamasis seimas. 5 dol.

M. Blynas, Nostradamus ir pranašystės — Erdvės paslaptys. 5 dol.

Vysk. V. Brizgys, K. Kaupaitė, motina Marija. 5 dol.

J. Dainauskas, Aušra, 1980 kovo — 1980 gruodžio 6 dol.

J. Vaišnys, Dabartinė lietuvių kalbos rašyba. 3 dol.

P. Gaučio vertimas. Pirmasis stebuklas. Azorin. 5 dol.

K. Pažeraitė, Svetimi vėjai. 6 dol.

A. Landsbergis, Muzika įžengiant į neregėtus miestus. 6 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos naujos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ti savo nuomonę tuo reikalu. Kaip mes turime laikytis?

ATSAKYMAS

Man yra nemalonu duoti patarimus kito advokato byloje. Man pačiai nepatiktų, jei kitas advokatas kištųsi į mano vedamą bylą. Be to, juk Tamstų pačių advokatas žino visas Tamstų reikalo smulkmenas ir detales, o aš jų nežinau. Esu tikra, kad Tamstų advokatas apsvarstys su Tamstomis bylą visapusiškai ir pareikš savo nuomonę dėl metodų, kuriuos jis mano pavartoti, ginant Tamstų bylą. Privalote juo pasitikėti, o, jei nepasitikite, privalote jį pakeisti kitu advokatu.

Bendrai kalbant, vieno partnerio parašo užtenka sutarčiai sudaryti. Teisiškai sakoma, kad kiekvienas partneris yra kito arba kitų savo partnerių "agentas"; vieno partnerio parašas ir kitus partnerius "įpareigoja".

Jei sakysite, kad pasirašėte, nesuprasdamas ką rašais, — argumentas iš kitos pusės bus — "tai kam rašais, jei nesupranti", ir be to, jie sakys, kad Tamstos anglų kalbos žinojimas yra pakankamas, jei gali biznį vesti.

Manau, kad svarbiausias kitos pusės argumentas bus šis: kai Tamstos "neperėmėte" signalų bendrovės sutarties iš senojo savininko, tai kodėl nepranešėte apie tai bendrovei, liepdami jiem išsiimti savo signalus ir vielas? kodėl kreipėtės į juos, kai įvyko įsilaužimas? kodėl leidote jų žmogui taisyti signalus ir vielas?

Sutarčiai sudaryti, aišku, reikalingas dviejų pusių susitarimas. Tačiau kai kuriais atvejais "susitarimas" gali būti išreikštas ne tik žodžiais, bet ir elgesiu (implied agreement).

Man atrodo, kad Tamstų advokatas turi nelengvą bylą. Vienintelis viltis būtų įrodyti, kad bendrovės agentas Tamstą apgavo, norėdamas gauti daugiau biznio savo kompanijai: tai būtų nelengvas darbas. Manau, kad Tamstos turite būti pasiruošę šią bylą pralaimėti.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS, prel. P. Juro paruošta maldaknygė, mažo kiteninio formato, su daugybe maldų, litanijų, novenų. Tinka ir pati pasimelsti ir kitiem padovanoti, kurie tokių maldaknygių neturi. Kaina 4 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION
 86-01 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
 Tel. (212) 441-6799

TAUPYMO CERTIFIKATAI:

SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEAUGLIS	KURSAS
\$500 - 20,000	6 mėn.	10.92%	10.5%
	12 mėn.	11.19%	10.75%
	24 mėn.	11.46%	11%
	36 mėn.	11.73%	11.25%
\$20,000 - 100,000	6 mėn.	11.19%	10.75%
	12 mėn.	11.46%	11%
	24 mėn.	11.73%	11.25%
	36 mėn.	12%	11.5%

IRA CERTIFIKATAI:

\$2,000 - 4,000 per metus	Nuo 1 iki 6 metų	12.55%	12%
---------------------------	------------------	--------	-----

REGULIARIOS SANTAUPOS:

METINIS PRIEAUGLIS 9.42%	APSKAIČIAVIMAS KASDIEN
DABARTINIS KURSAS 9%	

VISOS SANTAUPOS VALDŽIOS APDRAUSTOS IKI \$100,000.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207**

Prašau pratęsti prenumeratą 1984 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujlem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Vislem kitiem prenumerata — 15 dol. metams.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutolusios dienos". Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY

(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

MIRĖ PETRAS MONTVILA, vienas iš seniausių Brooklyno veikėjų

Putname, Conn., ligoninėje birželio 13 d. 7 v.v. mirė Petras Montvila, sulaukęs 97 metų, ilgametis įvairių lietuviškų organizacijų veikėjas Brooklyne. Palaidotas birželio 18 Šv. Jono kapinėse, kur yra palaidota ir jo žmona Magdalena, mirusi prieš 28 metus.

Petras Montvila buvo gimęs 1887 Nendriškių kaime, Marijampolės apskrityje. Į Ameriką atvyko 1907. Pradžioje 11 mėnesių dirbo anglų kasyklose Pensilvanijoje. Po to persikėlė į New Yorką, apsigyveno Brooklyne ir pradėjo dirbti siuvelyje. Čia jis lankė suaugusių mokyklą ir įsitraukė į platų organizacinį darbą. Buvo aktyvus siuvelių unijos narys, nuo 1912 iki 1954 buvo vienas iš vadovaujančių lietuvių siuvelių unijos asmenų, aktyvus streikų organizatorius, daug kartų išrinktas unijos įvairiom pareigom.

Daug laiko skyrė veiklai katalikiškose organizacijose. Buvo Katalikų Susivienijimo New Yorko ir New Jersey apskrities organizatorius ir pirmininkas, vienas iš Lietuvos vyčių organizatorių, 1913 suorganizavo Blaivininkų draugiją ir jai pirmininkavo, kol ta draugija susijungė su Kat. Susivienijimo 42 kuopa. Taip pat buvo 1914-1919 Tautos Fondo tautos narys, Lietuvių Katalikų Darbininkų klubo narys, veikė Kat. Federacijoje, Amerikos Lietuvių Taryboje, buvo net New Yorko skyriaus pirmininku.

Kai buvo organizuojama Apriškimo parapija, jis buvo organizatorių tarpe. Antrojo pasaulinio karo metu uoliai veikė Balfe, po karo į Ameriką atsikvietė eilę giminių, sudary-

damas jiems reikiamus dokumentus. Kai buvo organizuojama Lietuvių Bendruomenė, jis ir į ją įsijungė, buvo net pirmoje apygardos valdyboje. Uoliai prisidėjo prie visų žygių bei darbų, kurie buvo skirti Lietuvos nepriklausomybei atgauti, rėmė visus pozityvius lietuviškus darbus.

Šalia siuvelykos jis dar dirbo kaip "plumberis" — taisė vandentiekio įrengimus, vonias, prastuvus, pakeisdavo vamzdžius. Šio amato buvo išmokęs vakarais. Daugiausia juo vertėsi, jau pasitraukęs į pensiją.

1971 pirmą kartą po daugel metų aplankė Lietuvą, buvo net savo gimtajam kaime, gi 1977 metais atšventė savo 90 metų sukaktį. Tada jis gyveno Woodhavene, 98 St. Ten turėjo namus, kur vaišėm ir suvažiavo visi giminės.

Tais metais sukakties proga jis suorganizavo ir išleido knygą — "Kai grįžta praeitis". Joje pradžioje aprašė savo brolių kun. Juozą Montvilą, o paskui paskelbė savo prisiminimus apie Suvalkiją, Marijampolę, apie gyvenimą Amerikoje. Įdėta daug senų nuotraukų.

Tas jo brolis kun. Juozas buvo baigęs Seinų seminariją ir uoliai reikėsi lietuviškoje veikloje. Turėjo pasitraukti iš Lietuvos, nes pradėjo jį persekioti rusų žandarai. Tai buvo 1912 metais. Jis tada atvyko į Londoną ir iš ten garsiuoju Titaniko laivu plaukė į Ameriką. Kaip žinome, Titaniko laivas, susidūręs su ledo kalnu, nuskendo Atlante 1912 balandžio 15. Ten nuskendo ir kun. Juozas Montvila.

Prisimindamas nuskendusį

Petras Montvila Liet. Kat. Federacijos seimelyje 1964 kovo 1. Nuotr. Petro Ažuolo

brolių, jis ir buvo surinkęs įdomios medžiagos apie brolių, jo gyvenimą, apie Titaniko laivą, jo nuskendimą, kaip žinios pasiekė New Yorką, kaip jis pats tai pergyveno. Minėta knygelė "Kai grįžta praeitis" turi 112 puslapių, išspausdinta pranciškonų spaustuvelyje Brooklyne. Knygelėje rašo, kad negalėjęs broliui pastatyti paminklo kur

kapinėse, nes jis nuskendo Atlante. Tai ši knygelė tegu bus paminklas jam. Drauge tai yra ir paminklas pačiam autoriui Petriui Montvilai.

Tada, atšventęs savo 90 metų sukaktį, pergyveno akių operaciją. Po jos pardavė namus ir pats išsikėlė į Matulaičio namus Putname.

JUOZAS AMBRAZIEJUS MIRĖ PRIEŠ 25 METUS

New Yorke 1959 birželio 25 pasklido liūdna žinia, kad mirė Juozas Ambraziejus, didis tėvynės mylėtojas, lietuviškos akcijos žmogus. Jis mum ypač prisimintinas dėl savo lietuviškumo. Jį vadino "Dėde". Jam esame dėkingi, kad per jį mes likome geresni lietuviai. Jis neabejotinai vertas visų pagarbos, nes jam pirmoje vietoje rūpėjo tėvynės gerovė. Toks asmuo ir buvo Juozas Ambraziejus. Įvertindama jo nuopelnus ir pasišventimą Lietuvai, nepriklausoma Lietuva jį buvo apdovanojusi trečio laipsnio Gedimino ordinu. Tai buvo 1935.

Juozas Ambraziejus gimė 1877 kovo 17 Panausupio kaime, Daukšų parapijoje, Marijampolės apskrityje. Jo tėvai buvo bajorai ūkininkai, kuriuos bolševikai praminė "storakakliais". Ambraziejų šeima ypatingai daug kentėjo nuo rusų žiaurumo.

Caro laikais lietuviškumas buvo labai prislėgtas. Jaunuolis Juozas drąsiai kovojo prieš nutautėjimą. Teko jam slaptai nešti kontrabandą iš Vokietijos. Tai kontrabanda buvo lietuviškos knygos. Tik tokių knygnešių dėka lietuviškoji spauda nepnyko. Ir tokiose sunkiose sąlygose žmonės skaitė lietuviškai.

Ambraziejus buvo vienas iš tų, kurie visuomet parūpino lietuviškų knygų. Jis buvo areštuotas ir trim metams išstremtas į Šiaurės Rusiją. Atlikęs bausmę, vėl grįžo į tėviškę. 1905 kaip demokratų atstovas dalyvavo Vilniaus didžiajame seime. Rusai grasino jam atimti laisvę ir net gyvybę. Tai jam teko pasitraukti iš Lietuvos. Porą metų gyveno Edinburge, Skotijoje.

Juozas į Ameriką atvyko 1908 ir įsikūrė Brooklyne. Tada Brooklyne buvo apie 10,000 lietuvių. 1915 jis atidarė nekilnojamojo turto prekybą, apdraudęs ir turizmo įstaigą Williamsburge. Jo įstaiga buvo 168 Grand Street.

Daug ir daug žmonių lankėsi jo įstaigoje pasitarti su "Dėde". Kodėl jis taip buvo vadi-

namas? Gal dėl to, kad norėjo visiem patarnauti ir padėti.

Savo įstaigoj Juozas susipažino ir su Emilija Jankevičiūte, savo būsimąja žmona. Jiedu susitokė Šv. Kazimiero bažnyčioje Patersone.

Juozas buvo Philadelphiaus Lietuvių Tautinės Sandaros įsteigėjas, priklausė prie SLA, prie Lietuvių Piliečių klubo. Bendradarbiavo Vienybėje, Naujienose, Sandaroje ir kitoje spaudoje.

Jis buvo pirmas lietuvis agentas, kuris 1929 metais suorganizavo ir palydėjo lietuvių ekskursiją į Klaipėdą.

Juozas Ambraziejus mirė prieš 25 metus. Mes vis prisimename kaip lietuvišką švyturį, kuris niekada neužges, ypač kovoje prieš nutautėjimą.

Dabar kartais man tenka eiti pro tą krautuvę, kur buvo jo įstaiga. Rodos, vėl matau "Dėdę". Vėl girdžiu jo malonų balsą ir klausimą — kuo galiu padėti.

Juozas paliko gražią lietuvišką šeimą — tris dukras ir žentus, 7 anūkus ir 3 proanūkius. Atsimenu, kaip jis savo draugam ir klientam rodė anūko fotografiją ir juokais sakė, kad Petrukas bus Lietuvos prezidentas. Dukros — Birutė, Albina ir Genovaitė ištekėjo už čia gimusių lietuvių. Tai buvo tikrai gražus pavyzdys Amerikos lietuviams.

Ambraziejų namuose viešpatavo lietuviška nuotaika, skambėjo lietuviškos dainos. Kartą prie fortepijono visi susirinkę užtraukėme — "Ambraziejus geras vyras". Taip, jis buvo geras vyras, geras tėvas, o svarbiausia — jis buvo nepaprastas lietuvis.

Dar kartą — Sudie, Mylimasis Lietuvos Sūnau!

Petras J. Vance

Skaityk ir platink
Darbininką!

Seniausios deivės baltų mitologijos

Birželio 10 Bostoną aplankė miela viešnia iš Californijos prof. dr. Marija Gimbutienė. Ji atvyko į Bostoną dalyvauti mokslininkų konferencijoje Bostono kolegijoje. Lietuvių Tautodailės Institutas, kurio vadovybę sudaro pirm. Saulė Šatienė, išd. Dana Eikiniene, sekr. Liuda Šukienė, meno vadovė Dana Barūnaitė ir reprez. Aldona Lingertaitienė, pasinaudodamas prof. dr. Marijos Gimbutienės viešnage Bostone, pakvietė ją paskaitai.

Birželio 10 buvo viena iš tų dienų, kada karštis buvo užvaldęs visą Atlanto pakraštį. Tačiau į So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salę susirinko gražus būrys gal daugiausia vidurinio amžiaus ir jaunesnės kartos lietuvių. Ir koks sutapimas. Ne tik ši klubo salė neturi oro vėsintuvų, bet ir Bostono kolegijos salė, kurioje dr. Gimbutienė skaitė

Liko dukros: Aldona Bush — našlė, Teresė Bielis, Anelė ir 5 anūkai. Čia liko sesuo Izabelė Steponaitienė su vyru Jonu, Lietuvoje liko brolis Andrius. Taip pat liko tolimesnių giminių čia Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo šviesus žmogus, didelis lietuvis, paslaugus visiem. Su juo mirėmi tikriausia ir baigiasi ta šviesioji pirmoji imigrantų karta, kuri sukūrė organizacijas, pastatė bažnyčias, mokyklas ir kuri atsikuriančiai Lietuvai aukėjo dideles sumas. (p.j.)

paskaitą, irgi buvo be vėsintuvų.

Prelegentę prof. dr. Mariją Gimbutienę su bostoniškiais supažindino instituto pirm. S. Šatienė.

Prof. dr. Marijos Gimbutienės paskaitos tema buvo: "Seniausios deivės baltų mitologijoje". Prelegentė pradėjo, kad po 20 metų vėl yra miela pabuvoti Bostone ir susitikti tiek daug pažįstamų. Los Angeles dr. Gimbutienė profesoriauja nuo 1963. Ji ten nepriėjusi. Ji esanti daugiau religijos istorikė, o ne archeologė. Labai daug dirbo visame pasaulyje kasinėjimuose. Senovės lietuvių religija esanti "gyvatos religija". Pagrindinė jos prasmė buvusi kova prieš amžinai gresiantį blogį už egzistenciją, už gyvybę, kuri buvo kartu gėrio ir laimės sinonimas. Pagrindinės lietuvių mitologijos deivės esančios: Laima, Ragana ir Žemyna. Paskaita paremta senomis iškasenomis ir rašytais istoriniais dokumentais.

Paskaita buvo labai įdomi ir susirinkusių mieliai išklaudyta. O po paskaitos buvo dar ir klausimų, į kuriuos prelegentė atsakinėjo.

Po paskaitos buvo dar ir vaišės. Lietuvių Dailės Instituto ponios ir panelės atlieka gražų kultūrinį darbą. Linkime ir toliau nesustoti, o tuo pačiu ryžtu tęsti ir toliau.

Muzikinė atgaiva

Šv. Petro lietuvių parapijos salėj birželio 10, tuoj po 10 val. mišų įvyko gražios muzikos koncertas, kuriame buvo atlikta Antonin Dvorak, Joseph Hayden ir Ludwig van Beethoven kūriniai. Koncertą atliko: André Ryan, smuikas, Brian Capouch, violončelė ir Jeronimas Kačinskas, fortepionas. Visi iš Berklee muzikos kolegijos. Komp. Jeronimas Kačinskas profesoriauja toje kolegijoje, o André Ryan ir Brian Capouch yra baigiamosios klasės studentai.

Toks muzikinis koncertas yra tikrai puiki atgaiva. O už tą atgaivą visi turime būti dėkingi komp. Jeronimui Kačinskui, kuris jau ne pirmą kartą mus pradžugina tokia puikia muzika.

Pataisymas

Aprašant poezijos ir muzikos popietę, Bostone parašėme, kad Vytautas J. Bakšys University of New York — Stony Brook muzikos mokykloje ruošiasi magistro laipsniui. Vytautas J. Bakšys toje mokykloje ruošiasi daktaro laipsniui iš muzikos meno, piano atlikimo bei kompozicijos.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV, FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

Rašytojai

A.A. STEPUI ZOBARSKUI

mirus, dukrai Nijolei ir kitiems giminėms gilią užuojautą reiškiamė.

Juozas ir Viktorija Bagdonai

A.A.

EMILIJAI LANDSBERGIENEI

mirus, jos šeimai, giminėms ir artimiesiems gilią užjautą reiškia

L. Adamkevičius - Lėtas

A.A.

BRONIUI BABARSKUI

iškellavus amžinybėn, žmoną Juliją, dukras Renatą ir Lygiją ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučia

Lietuvių Fronto Bičiuliai

A.A.

PETRUI BRUČUI

mirus, sūnums Rimui ir Algiiui Bručams su šeimomis reiškli nuoširdžiai užuojautą ir kartu liūdži.

Astra Vilija Butkutė

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Liepos 9	— \$1618.00	Rugsėjo 5	— 1361.00
Liepos 18	— 1361.00	Rugsėjo 17	— 1127.00
Rugpjūčio 1	— 1361.00	Rugsėjo 26	— 1142.00
Rugpjūčio 13	— 1528.00	Spalio 3	— \$1268.00

Gruodžio 26 — \$1247.00

Kellionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lyds vadovai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite: 1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1 - 617 - 268 - 8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to change

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Tėv. Paulius Baltakis, OFM, pranciškonų provincijolas, naujai paskirtas vyskupu lietuviams už Lietuvos ribų, šios savaitės pradžioje apsilankė Brooklyno pranciškonų vienuolyne. Birželio 17 po koncerto ir minėjimo jis atsilankė ir į vaišes, kurias LB apygardos valdyba buvo surengusi programos dalyviams. Tėv. Paulius Baltakis, OFM, visų entuziastingai buvo pasveikintas, pakeltos šampano taurės, sugiedota Ilgiausių metų. Paskyrimo proga jį aprašė Portlando laikraštis — Press Herald birželio 8 dienos numerį. Įdėjo ir nuotrauką.

Kultūros Židiny prasidėjo vasaros sezonas. Paskutinis renginys buvo birželio 17. Per liepos ir rugpjūčio mėnesius nebus jokios veiklos. Pirmas renginys po vasaros atostogų bus rugpjūčio 9. Tada bus minima šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktis.

Kun. Kornelijus Bučmys, OFM, Darbininko ir Garso redaktorius, birželio 24 - 27 dalyvauja Lietuvių Katalikų Susivienijimo seime, kuris vyksta White Haven, Pa.

Kun. Antanas Račkauskas, po savo kunigystės 50 metų iškilmingo minėjimo savaitė buvo išvykęs į kunigų rekolokacijos, paskui išskubėjo į Chicago, kur dalyvavo savo kurso draugo kun. Petro Patlabos jubiliejaus minėjime. Jau keliaudamas pasijautė negerai. Grįžęs dar labiau apsirgo ir birželio 14 buvo paguldytas Mother Cabrini ligoninėje Manhattane dr. Antano Snieškos priežiūroje.

Aleksandras Žemaitis, kurį laiką gulėjęs Englewood ligoninėje, kur jam buvo padaryta operacija, jau grįžo namo ir sveiksta savo žmonos dr. Marijos Žemaitienės priežiūroje.

NAUJOJO VYSKUPŲ KONSEKRACIJA

Tėv. Paulius Baltakis, OFM, naujojo vyskupo, konsekriacija buvo numatyta rugsėjo 17, pirmadienį, Portlando katedroje. Dabar dėl techniškių kliūčių pakeičiama konsekriacijos data. Konsekriacija įvyks rugsėjo 14, penktadienį, 2 v. popiet Portlando katedroje.

HARMONIJS KVARTETO KONCERTAS

įvyks birželio 24, sekmadienį,

2:30 v. popiet

Lincoln Centre Damrosch Park
62nd Street between Amsterdam and Columbus.

Atliekami klasikiniai kūriniai, angliškai Broadway motyvai, prancūziškos ir lietuviškos dainos

Šia proga prie kvarteto prisijungs buvusi dalyvė RASA BOBELYTĖ-BRITTAIN
Jei 24 birželio lytų, koncertas bus ilges 14

Visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti

HARMONIJA

Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas kviečiamas birželio 23, šeštadienį, 4 val. popiet E. Kezlenės namuose, 80-69 90 Ave., Woodhavene. Bus gera progą sumokėti nario mokesį. Po susirinkimo vaišės.

Pagerbiant a.a. Steponą Zbarską, Tautos Fondui — Laisvės Iždui aukojai: 50 dol. — J. ir dr. L. Giedraičiai, 20 dol. — L. Špokas, 10 dol. — I. Banaitienė. Aukotojam Tautos Fondas nuoširdžiai dėkoja.

Pagerbiant a.a. Praną Dulevičių, Tautos Fondo Laisvės Iždui aukojai: 20 dol. — Česlovas Janušas, po 10 dol. — Kazys Bačasuskas ir Irena Banaitienė. Tautos Fondas nuoširdžiai dėkoja.

Kun. Antanas Rubšys, Manhattan kolegijos profesorius, šiuo metu yra išvykęs į Mažąją Aziją ir lanko tas vietas, kur gyvena ir veikė šv. Paulius. Darbininko redakcijai jis atsiuntė sveikinimus iš Tarso miesto, kur gimė šv. Paulius, ir iš Izmir miesto. Į New Yorką grįžta liepos mėnesio viduryje.

Raidė užmuša, dvasia gaivina — tokia vardu išėjo nauja knyga. Ją išspausdino pranciškonų spaustuvė Brooklyne, išleido Krikščionis Gyvenime. Jos autorius — kun. Antanas Rubšys. Knyga turi 86 puslapius. Ji sudarė iš dviejų straipsnių — pasikalbėjimų spaudoje. Viskas liečia šv. Raštą. Tai paskatinimas geriau pažinti šv. Raštą ir jį dažniau skaityti.

A. a. Norberto Kulikausko, mirusio prieš metus, paminklas pašventintas birželio 10, sekmadienį. Tą dieną Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo mišios už velionį. Po mišių Cypress Hills kapinėse kun. J. Pakalniškis pašventino paminklą. Po to buvo pietūs Kultūros Židinio mažojoje salėje. Dalyvavo apie 40 svečių. Taip pat dalyvavo ir dukra Gražina Paegle su savo vyru dr. Ronaldu Paegle ir su savo dviem vaikais.

PAPILDYMAS

Židinio gegužinės padėkoje liko nepaminti Maironio šeštadieninės mokyklos tautinių šokių šokėjai. Dėkojame jauniems šokėjams ir jų mokytojui bei vadovui Raimundui Balsui už dalyvavimą gegužinės programoje. — Gegužinės rengėjai.

Natūralaus bičių medaus prieinamomis kainomis galima gauti Darbininko spaudos kioske. Čia taip pat galima įsigyti kalėdinių kortelių, lietuviškos muzikos plokštelių, įvairių suvenyrų ir dovanėlių Kalėdom ir kitom progom, naujausių lietuviškų knygų, gintarų ir kt.

Petras Jurgėla yra popiežiaus Jono Pauliaus II pakeltas į šv. Silverstro riterius. Specialus popiežiaus atsiųstas raštas jam turėjo būti įteiktas vasario mėnesį, bet tuo metu P. Jurgėla apsirgo. Dabar jis yra pasveikęs, ir šis pakėlimo į riterius raštas jam bus įteiktas liepos 1 Apreiškimo parapijos bažnyčioje per 11 val. pamaldas.

Raymondas Pundzevičius, Great Neck, N.Y., apmokėdamas Darbininko metinę prenumeratą, atsiuntė 60 dol. Dosniam spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

Bronius Babarskas mirė birželio 9 Miami Fla., palaidotas birželio 12 New Yorke. Buvo pašarvotas M. Šalinskienės šermėnėje. Iš Apreiškimo parapijos bažnyčios palaidotas Cypress Hills kapinėse. Liko žmona Julija ir dvi dukros — Renata Alinskienė, Lygija Simanavičienė. Liko ir keletas anūkų. Velionis buvo baigęs komercinius mokslus Vienoje, Lietuvoje dirbo kaip mokytojas prekybos mokyklose, dirbo ir Spaudos Fonde, vėliau Valstybinės leidyklos finansų skyriuje. Išėjęs į pensiją dėl klimatinės sąlygų prieš kokia 12 metų buvo išsikėlęs į Miami, ten, įsigijęs namelį, ir gyvena. Šeima dažnai nuykdavo jo aplankyti ir prižiūrėti ligos metu.

Harmonija, New Yorko jaunatviškas dainos vienetas, kviečiamas Kanados Lietuvių Katalikų moterų draugijos Montreale skryčiaus, spalio 20 koncertuos Montrealy.

Dr. Viktorija Vaitiekaitis-Bernier, užmokėdama kelių metų Darbininko prenumeratą, pridėjo ir 50 dol. auką. Lietuviškos spaudos rėmėjai nuoširdus aciu.

Jonas Valys, Hebron, Conn., atsilygindamas už metinę Darbininko prenumeratą, atsiuntė 50 dol. Už uolumą, auką ir lietuviškos spaudos rėmimą nuoširdus aciu.

Toronto dienraštis — The Sunday Sun, birželio 3 laidoje įsidėjo ilgą straipsnį apie religijos persekiojimą Lietuvoje ir suminėjo įkalintus žmones: septyni lietuviai, 2 lietuvaitės. Nurodomi ir jų adresai, kur jie atlieka bauses. Laikraštis ragina savo skaitytojus jiem parašyti laiškus ir pasakyti, kad kaliniai turi draugų visame pasaulyje. Šią laikraščio iškarpa Darbininko redakcijai atsiuntė Marija Jasėnienė iš Jackson Hts, N.Y.

Government jobs. \$16,559 - \$50,553/year. Now hiring. Your area. Call 805 687-6000. Ext. R-4505.

Jauna dirbanti pora ieško buto Queens rajone. Skambinti po 7 val. vakaro: 846-1210.

Ieškoma sekretorė/-ius lietuviškai įstaigai New Yorke. Pageidautina, kad laisvai valdytų lietuvių ir anglų kalbas, mokėtų gerai rašyti rašoma mašinėle, efektyviai komunikuoti telefonu ir raštu bei vairuoti. Darbo pareigos pagrindiniai apima mašinos darbus, siuntų pakavimą bei prašymų pildymą ir išsiuntimą ir kitus techniškus-administracinius rūpesčius. Darbo sąlygos bus aptartos su rimtais kandidatais. Siųsti reziumė: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Indian Mission — Serving children and the old. Almost broke. Needs prayers, donations. Father McNeill, St. Bonaventure Indian Mission, Thoreau, NM 87323.

Richmond Hill, N.Y., moteris, turinti erdvų butą, ieško moters, kuri norėtų geromis sąlygomis gyventi kartu. Informacijai skambinti dienos metu 516 549-5441, vakarais 516 799-4651.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Duco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicovich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00—843-6677.

Perkūno choras savo sukaktuviniame koncerte birželio 2 Kultūros Židinio scenoje. Viduryje dirigentas Viktoras Ralys sveikinasi su pianiste Dalia Sakaite. Nuotr. Liudo Tamošaičio

PERKŪNO CHORAS ĮSPŪDINGAI PAMINĖJO 20 METŲ SUKAKTĮ

Birželio mėnesio pradžioje New Yorko vyrų choras Perkūnas paprastai baigia savo darbo sezoną ir surengia koncertą. Šiemet su tokiu koncertu buvo sujungtas ir choro veiklos 20 metų sukakties minėjimas. Koncertas įvyko birželio 2 Kultūros Židinyje.

Programą labai pajvairino ir praturtino kitas vyrų The Bayside Glee Club choras. Abu chorai bendradarbiauja. Perkūnas lankosi jų koncerte ir ten atlieka dalį programos, ir šis choras atsilanko į Perkūno koncertą. Abu chorai dainavo atskirai ir bendrai. Tas įnešė daug įvairumo ir kėlė entuziazmą tiek dainininkams, tiek publikai, kuri labai šiltai priėmė chorų pasirodymą.

Pradeda Perkūnas

Atitraukus uždangą, pasirodė ir Perkūno choras ir specialios šiam koncertui nupieštos dekoracijos. Galinė scena scenoje buvo dekoruota. Dail. Antanas Stelingis nupiešė ištaigios klėties sieną su pravirnom durim. Viršuje buvo įrašyta — New Yorko Lietuvių Vyrų Choras Perkūnas, dar žemiau skaičius 20. Jau eilė metų, kaip Perkūno choras savo koncertam pasidaro specialias

Irena Banaitienė buvo išvykusi bendroje ekskursijoje į Romą ir paskui lankė kitus Italijos miestus. Iš tos kelionės parašė savo įspūdžius ir atsiuntė Darbininko redakcijai. Jie greitai bus spausdinami Darbininke.

Mečys Razgaitis birželio 15 grįžo iš ligoninės ir jau birželio 17 Aušros Vartų bažnyčioje solo giedojo tris giesmes: Šventoji Marija — jo muzika, aranžuota J. Stankūno, O Dieve geriausias — A. Mikulskio, Ave Maria — Gounod.

Manhattane dirbanti lietuaitė ieško atskiro buto Greenpoint, Williamsburg ar kituose artimuose rajonuose. Skambinti vakarais tel. 674-0153.

SVARBU SIUNČIANTIEM SIUNTINIUS Į LIETUVĄ

Siuntinių agentūros praneša, kad nuo rugpjūčio 1 visiem siuntiniams į Sovietų Sąjungą, tuo pačiu ir į okupuotą Lietuvą, pritaikomi nauji sovietų potvarkiai — nebus galima čia sumokėti muitų. Muitą turės sumokėti siuntinio gavėjas.

AUTOBUSAS Į SESELIŲ PIKNIKĄ

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 22. Autobusas išvažiuoja sekmadienį, 6:30 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Pakelyje autobusas sustos ties Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kelionė asmeniui — 20 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis pas Marytę Šalinskienę — tel. 296-2244, arba Darbininko administracijoje — tel. 827-1351.

dekoracijas, įdeda daug darbo į jų pagaminimą ir pakabinimą. Choras pirmoje dalyje atliko: Šviesių naktį — J. Švedo, Balnok, tėveli — J. Gaidelio, Jūra svajonių pilna — B. Gorbulsio, Barcarolla — J. Offenbacho, Medžiotų dainą iš operos "Laisvasis šaulys" — C.W. Weberio, Šviesių naktis (kieno muzika, programoje nepažymėta; žodžius išvertė P. Tutinas).

Šią dainą dainuojant, už scenos pasigirdo kitas choras. Pradžioje jis dainavo lyg aidas, bet paskui staiga įžengė į sceną, dainuodami pilnu balsu. Taip šią dalį baigė abu chorai.

Perkūno chorui dirigavo Viktoras Ralys, akomponavo Dalia Sakaite.

Dainuoja Bayside Glee Club choras

Svečių choras gal kiek didesnis nei Perkūno choras. Ir jie entuziastingi dainos mėgėjai, veikia jau 40 metų.

Choras nuotaikingai padainavo tris dainas angliškai, Drauge su Perkūno chorą lietuviškai — Nurimk, sesut — Vl. Jakubėno. Bisui padainavo America the beautiful.

Glee Club chorui dirigavo Ralph Wilkinson, akomponavo Thomas McNally.

Kviečiami buvę dirigantai

Antrąją koncerto dalį pradėjo Perkūno choras daina Atsisveikinimas — muz. A. Kačanausko.

Tolimesnes dvi dainas diriguoti pakvietė buvusį ilgametį choro dirigantą Vytautą Strolį. Jis yra susižeidęs koją ir sėdėjo vežimelyje. Vežimėlį pastūmė arčiau scenos ir taip dirigavo. Tada choras atliko vyrų chorą iš Tanhauserio operos, muz. R. Wagnerio, Sėdžiu už stalo, harm. V. Stroliaus.

Vytautas Daugirdas dirigavo šias dainas: Į kovą — A. Račiūno, Jūreivių maršą — V. Paulausko.

Toliau dirigavo dabartinis choro vadovas muzikas Viktoras Ralys, akomponavo Dalia Sakaite.

Choro solistas Stasys Citvaras su choru atliko ištrauką iš operos "Užburtoji fleita" — W.A. Mozarto (tai buvo kunigų choras). Bisui solo padainavo ištrauką iš "Linksmosios Windsor kumutės."

Pabaigai choras atliko: Vai,

KASOJE PAKILO NUOŠIMČIAI

Indėliams priaugus iki 26 milijonų dolerių, nuo š.m. birželio 11 Lietuvių Federalinė Kredito Unija KASA pradėjo mokėti žymiai aukštesnius procentus už visų rūšių sertifikatus. Procentai dabar svyruoja nuo 10.5% iki 12%, pagal certifikatų sumą ir terminą. Už reguliarias santaupas KASA tebemoka 9%, daugiau negu kituose bankuose. Prašome atkreipti dėmesį į KASOS reklamą, o dėl smulkesnių informacijų skambinti 212 441-6799 į KASOS įstaigą, kuri veikia šešias dienas savaitėje.

broli, broli — liaudies daina vyrų chorui, Žygis į Vilnių — V. K. Banaičio, Augo kieme klevelis — J. Karoso. Bisui padainavo — Dunda trankosi perkūnai.

Visai programai gražiai vadovavo Vida Jankauskienė lietuvių ir anglų kalba.

Sveikinimai

Žodžiu chorą pasveikino choro krikšto tėvas Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, raštu pasveikino choro krikšto motina — Jadvyga Matulaitienė ir buvęs ilgametis choristas Jonas Šileikis. Trumpu žodeliu visiem padėjo dabartinis choro pirmininkas Lionginas Drangauskas.

Baigiant buvo prisiminti ir mirę choro nariai, trumpai prisimintas ir šio choro steigėjas muzikas Vladas Baltrušaitis. Gal reikėjo jį plačiau išryškinti, nes jis šį chorą sukūrė. Chorą suorganizavo 1963 metais ir jam vadovavo iki 1967, kai vėl grįžo į Chicago vargonininkauti Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje. Muzikas Vladas Baltrušaitis buvo žymus chorų dirigentas ir organizatorius. Chicagoje jis mirė 1975 m. liepos 27 d.

Tuo ir buvo baigtas koncertas, užtrukęs apie porą valandų. Koncertas nebuvo užtęstas, praėjo sklandžiai ir pakiliai. Visi palinkėjo Perkūnui dar ilgai trunkintis ir gražiai dainuoti.

Po koncerto salė tuoj buvo pertvarkyta vakaronei. Šokiama grojo ir dainavo dainuojantis vienetas — "Jinai ir trys gintarai". Šokių pertraukų metu buvo ir įvairių laimėjimų.

Publikos į koncertą atsilankė per 300. Tai rodo, kad Perkūno choras yra populiarus ir mėgiamas. Visi pasidžiaugė gražiu koncertu. (p.j.)

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikai (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su siuntimu tik 8 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.